

РОЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ В ПЕРІОД ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ В УКРАЇНУ (2022–2024 РР.)

Ключові слова: українська пісня, російсько-українська війна, повномасштабне вторгнення РФ в Україну, волонтерство.

Keywords: Ukrainian song, Russian-Ukrainian war, full-scale Russian invasion of Ukraine, volunteering.

У ніч на 4 квітня 2022 р. Президент Володимир Зеленський у промові на церемонії вручення музичної нагороди Grammy заявив: «Наші музиканти носять бронжилети замість смокінгів. Вони співають пораненим у лікарнях, навіть тим, хто їх не чує. Але музика все одно прорветься. Ми захищаємо нашу свободу... жити, любити, звучати на землі... Ми боремося з Росією, яка приносить жахливе мовчання своїми бомбами. Мертва тиша. Наповніть тишу своєю музикою... Заповніть його сьогодні, щоб розповісти про нашу історію. Розкажіть правду про війну у своїх соціальних мережах, по телевізору. Підтримайте нас у будь-який можливий спосіб» [10]. В. Зеленський наголосив на ролі музичного мистецтва у боротьбі з російською агресією. Українські митці були солідарні з Президентом та своєю творчістю активно допомагають у протидії зовнішній агресії.

Біль, страх за майбутнє, ненависть до ворогів і любов до своєї країни та рідних – усе це відчуває кожен українець. І доволі часто внутрішні переживання виллюються у творчість. Пісня виступає в ролі катарсису. За допомогою пісні митці намагаються підняти бойовий дух українців [4]. Для бійців ЗСУ Гімн України став молитвою, яку вони виголошують перед наступом [1].

Композицію «Україна переможе!», яку в народі знають як «Горить, палає техніка ворожа», яку випустили виконавці Є. Кошовий, О. Пономарьов, Ю. Ткач, Т. Тополя, М. Хома та П. Чорний, співають навіть наші захисники під свій живий акомпанемент на фронті, тим підтримують свій бойовий дух [2].

Відома всьому світу пісня «Ой у лузі червона калина» звучить по-своєму у різному виконанні, але саме цю композицію захисники вважають неофіційним гімном сучасної України та переспівують її за своїм баченням і відчуттям [7].

Музиканти пішли боронити країну зі зброєю в руках. Серед них соліст групи «Антитіла» Т. Тополя, соліст гурту «Бумбокс» А. Хливнюк, колишній фронтмен гурту «Тартак» О. Положинський, фронтмен гурту ТНМК Фагот, репер Yagtak, співак М. Барських, актор М. Девізорів, відомий журналіст Є. Соколов, режисер і колишній політ'язень РФ О. Сенцов, хореограф Д. Дікусар, актор А. Федінчик та інші [9].

З початком повномасштабного вторгнення українські виконавці отримали новий поштовх для творчості в підтримку своєї Батьківщини. Більше як 50 співаків виконують пісні на воєнну тематику.

Роль, яку відіграла українська пісня у волонтерському русі під час війни, є визначальною. Українські пісні використовуються для збору коштів на військово-

ву техніку та медикаменти. Багато концертів та благодійних заходів, організованих волонтерськими організаціями, були побудовані навколо виконання українських пісень. Активними волонтерами є музиканти Alyona Alyona, А. Пивоваров, Є. Галич, З. Огнєвіч, І. Федішин, О. Білозір, С. Танчинець, С. Лешишак та інші. 5 березня 2022 р. співачка Джамала під час свого виступу на національному відборі на Євробаченні в Німеччині зібрала 67 млн євро. Всі кошти були передані на підтримку України [3]. Відома українська співачка Злата Огнєвіч 12 квітня 2022 р. повідомила про збір 2 млн грн на допомогу Україні. Злата Огнєвіч допомагала не тільки військовим, а й звичайним людям у відбудові будинків, які зазнали ракетного обстрілу [6]. І. Федішин на кошти, отримані від проведення концертів за кордоном, відправила на передову більше 100 машин [8].

Музика завжди мала великий вплив на людей, а здатність пісень викликати різні емоції та настрої відома з давніх часів. Традиція української пісні завжди була пов'язана з боротьбою України за свободу та незалежність. Під час російсько-української війни пісня стала вагомим елементом підтримки військових, української громади загалом, стала важливим інструментом у боротьбі за національну свободу, збереження ідентичності та духовної єдності. Під час війни в українських піснях висвітлювалися трагічні події та реалії війни, висловлювалися співчуття та підтримка військовослужбовцям та їхнім родинам, звучала ідея єднання українського народу у боротьбі за незалежність. Українська пісня може стати джерелом підтримки, натхнення та духовної сили для військовослужбовців. Майже всі українські артисти давали благодійні концерти у різних країнах і цим не тільки сприяли збору ресурсів для армії, але й були потужним засобом моральної підтримки українців за кордоном. Українські пісні стали національними символами опору, патріотизму.

Джерела та література

1. Воїни ЗСУ співають гімн перед наступом. *ШОУБІСІКИ. YouTube*. 09.09.2022. URL: <https://youtu.be/pJhMDlwEe1M>
2. Горить, палає техніка ворожа! Наші військові ЗСУ співають та підтримують бойовий дух на фронті. *Українці всього світу. YouTube*. 05.07.2022. URL: <https://youtu.be/M7Y60jCPnB4>
3. Моїй Україні!!! Дякую Німеччина. *Джамала. Instagram*. 05.03.2022. URL: https://www.instagram.com/p/CaujNRwP-lw/?utm_source=ig_web_copy_link
4. І музика може стати зброєю. Як українська лють під час війни перетворилася на пісню. *Волинські новини*. 17.03.2022. URL: <https://www.volynnews.com/news/all/i-muzyka-mozhe-staty-zbroyeiu-yak-ukrayinska-liut-pid-chas-viyny-peretvorylasia-na-pisniu/>
5. Кіборги співають гімн України під час запеклого бою. *Телеканал ICTV / Facebook*. 13.08.2015. URL: <https://www.facebook.com/watch/?v=872333992815986>
6. ZLATA OGNEVICH. *Instagram*. URL: <https://www.instagram.com/zlata.ognevich/>
7. «Червона калина» від чернігівців. *Генеральний штаб ЗСУ. YouTube*. URL: <https://youtu.be/4qqli-Nt8PA>
8. +6 автомобілів та дрон для ЗСУ. *Irynafedyshyn. Instagram*. 30.03.2023. URL: <https://www.instagram.com/reel/Cqam8ENi3y/>
9. Хмельницька В. Сенцов, Барських, Тополя: зірки, які захищають Україну від російських окупантів. *TCH*. 22.06.2022. URL: <http://surl.li/ueyrd>
10. Шаповал К. Зеленський виступив з промовою про війну на церемонії Grammy. *CHAS.NEWS*. 04.04.2022. URL: <https://chas.news/news/zelenskii-vistupiv-z-promovoyu-pro-viynu-na-tseremonii-grammy-video>